

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. VIII-500 2, 3, 10, 12 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-1104 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS
ĮSTATYMO NR. VIII-498 8 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIVP-1105**

2023 m.

Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. gruodžio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-320 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 20 ir 21 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a:**

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1104 (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 8 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1105 (toliau – Projektas Nr. 2) (toliau kartu – Įstatymų projektai), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymų projektus tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlytina Įstatymų projektų įsigaliojimo bei komercinės veiklos, kurios tikslas gauti ar parduoti kailį (toliau – Verslas), uždraudimo datą nukelti į 2027 m. sausio 1 d., kadangi laikotarpio iki Verslo uždraudimo datos ilginimas ūkio subjektams suteiktų daugiau laiko persiorientuoti į kitas veiklas, Verslo uždraudimo atidėjimo laikotarpis suteiktų didesnes galimybes ūkio subjektams prisitaikyti prie besikeičiančios situacijos, nuosekliau pereinant prie naujam verslui reikalingų kompetencijų įgijimo ir investicijų sukaupimo.

2. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką ūkinių gyvūnų gerovės ir apsaugos srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja, kaip ji įgyvendinama. Atsižvelgiant į tai, įgyvendinant Projekto Nr. 1 nuostatas, Žemės ūkio ministeriją siūloma paskirti valstybės biudžeto asignavimų, skirtų kompensacijoms už Verslo uždraudimą, valdytoja. Lėšos kompensacijoms už Verslo uždraudimą būtų skiriamos iš Žemės ūkio ministerijos asignavimų, kurių bendra visiems ūkio subjektams vienkartinė kompensacijos už kailinės žvėrininkystės verslo uždraudimą suma sudarytų apie 1 mln. Eur. Atsižvelgiant į ribotas valstybės biudžeto galimybes, siekiama kompensuoti bent dalį kailinės žvėrininkystės ūkio subjektų nuostolių (negautų pajamų) dėl Verslo uždraudimo. Siekiant proporcingai paskirstyti

kompensacijoms skirtą lėšų sumą bei atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje kasmet laikoma apie 1,1 mln. kailinių žvėrelių, kompensacijos dydis už vieną kailinį žvėrelį sudarytų 1 Eur.

3. Projekto Nr. 1 2 straipsniu keičiamo Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte siūloma nustatyti, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija taiko kompensacijas už Verslo nutraukimą. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnyje, kuris nustato Vyriausybės įgaliojimus, nėra numatyta, jog Vyriausybės funkcija yra ar gali būti kompensacijų ūkinės veiklos subjektams taikymas, be to, tokia funkcija nedera ir su konstituciniu Vyriausybės teisiniu statusu. Įstatymų projektų rengėjai siūlo kompensaciją taikyti už Verslo nutraukimą, todėl kompensacija pagal savo pobūdį turi būti tiesiogiai susiejama su faktu, kada Verslas nutraukiamas, ir atitinkamai ši kompensacija nėra nuolatinio, bet laikino pobūdžio (išmokėjus kompensacijas – šių nuostatų poreikis bus neaktualus). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Projekto Nr. 1 2 straipsniu keičiamo Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio keitimo atsisakyti, o kompensacijų mechanizmą nustatyti Projekto Nr. 1 6 straipsnyje.

Projekto Nr. 1 6 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Projekto Nr. 1 2 straipsnis, nustatantis, kad kompensacijos už Verslo nutraukimą skiriamos Verslą vykdančioms ūkio subjektams, įsteigtiems iki 2022 m. sausio 1 d., įsigalioja nuo 2023 m. liepos 1 d. Lėšų kompensacijoms už Verslo nutraukimą Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nenumatyta, todėl kompensacijų mokėjimo pradžios terminą siūlytina Projekte Nr. 1 nustatyti 2024 m. sausio 1 d.

Projekto Nr. 1 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus“, tačiau šio Nutarimo 3 dalyje kompensacijos mokėjimo pradžią siūloma nustatyti nuo 2024 m. sausio 1 d., todėl iki 2023 m. rugsėjo 31 d. turėtų būti priimti Projekto Nr. 1 įgyvendinamieji teisės aktai.

Siūlytina Projekte Nr. 1 nustatyti kompensavimą papildančias sąlygas, tai yra, kompensacijų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką turi nustatyti Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų, kada, siekiant gauti didesnę kompensaciją, būtų didinamas kailinių žvėrelių skaičius. 2021 m. lapkričio 15 d. Seime įregistravus Projektą Nr.1, siūloma, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija kompensacijų apskaičiavimo, mokėjimo tvarką nustatytų remdamasi vidutiniu metiniu kailinių žvėrelių skaičiumi, deklaruotu Ūkinių gyvūnų registre 2021 m. Šie duomenys apimtų visais metų mėnesiais laikomus kailinius žvėrelius, todėl leistų objektyviai ir sąžiningai apskaičiuoti kompensaciją.

Verslą planuojant uždrausti, jį vykdančioms ūkio subjektams neturėtų būti sudarytos galimybės pasinaudoti parama iš nacionalinių ir (ar) Europos Sąjungos lėšų, todėl būtina nustatyti terminą, nuo kurio valstybės parama Verslui neteikiama.

4. Atsižvelgiant į šio nutarimo 1–3 punktus, siūlytina Projekto Nr. 1 6 straipsnį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 4 ir 6 dalis, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. rugsėjo 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Verslą vykdžiusiems ūkio subjektams, pradėjusiems jį vykdyti iki 2022 m. sausio 1 d. ir vykdymą nutraukusiems iki 2026 m. gruodžio 31 d., Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija nuo 2024 m. sausio 1 d. skiria, apskaičiuoja ir moka kompensacijas už Verslo nutraukimą. Kompensacijos dydis nustatomas pagal Ūkinių gyvūnų registre deklaruotų kailinių žvėrelių skaičių, imant vidutinį metinį jų skaičių, laikytą 2021 metais, už vieną kailinį žvėrelį išmokant 1 Eur dydžio kompensaciją. Vienkartinė kompensacija išmokama nuo dokumentų, patvirtinančių Verslo nutraukimą, gavimo dienos.

4. Išvengiant galimų piktnaudžiavimo atvejų, kai 2021 m. lapkričio 15 d. Seime įregistravus Projektą Nr.1 ir siekiant gauti didesnę kompensaciją dirbtinai steigiamas Verslas, kompensacija skiriama Verslą vykdantiems ūkio subjektams, pradėjusiems šią veiklą iki 2022 m. sausio 1 d.

5. Kompensacijos skiriamos nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d., išskyrus šio nutarimo 6 punkte nurodytus ūkio subjektus.

6. Ūkio subjektams, gavusiems lengvatinę (-es) paskolą (-as) pagal skatinamųjų finansinių priemonių „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ ir „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“ schemas, kompensacijos išmokamos tik visiškai grąžinus paskolas.

7. Nuo 2024 m. sausio 1 d. parama iš nacionalinių ir (ar) Europos Sąjungos lėšų veiklai, kurios tikslas gauti ar parduoti kailį, vykdyti neteikiama jokiais formomis, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytas kompensacines išmokas.“

5. 2021 m. kovo 30 d. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 4, 7, 9, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-231 5 straipsniu įstatymo 10 straipsnis papildytas 8 dalimi, todėl siūlytina atitinkamai pataisyti Projekto Nr. 1 3 straipsnio 2 punkte nurodytą numeravimą.

6. Projekto Nr. 2 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus“, tačiau šio nutarimo 3 punkte kompensacijos mokėjimo pradžią siūlytina nustatyti nuo 2024 m. sausio 1 d., todėl atitinkamai šio straipsnio 2 dalyje turi būti nurodyta, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. rugsėjo 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

7. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą sistemiškumo principą, kartu keistinas ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 10² straipsnio 2 dalies 3 punktas, kuriame nustatyta, kad leidimas prekiauti saugomų rūšių laukiniais gyvūnais nereikalingas, kai prekiaujama saugomų rūšių laukiniais gyvūnais, skirtais veislinei bandai specializuotuose kailinių žvėrelių auginimo ūkiuose sudaryti, pripažįstant jį netekusiu galios.

8. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, jog teisės akto projekto rengėjas atlieka teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, jeigu rengiamame teisės akte numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su kompensacijų ir kitų išmokų mokėjimu iš valstybės ar savivaldybių biudžetų. Vadovaujantis minėta nuostata, turi būti atliktas Įstatymų projektų antikorupcinis vertinimas.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras